

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

ODMERA DOHODNINE za leto 2020

Podrobnejši opis

1. izdaja, APRIL 2021

KAZALO

1.0 DOHODNINA	3
1.1 Kaj se ne šteje za dohodke po Zakonu o dohodnini - ZDoh-2.....	3
1.2 Kaj je oproščeno plačila dohodnine	3
1.3 Kdaj in kako plačamo akontacijo dohodnine	5
1.4 Poračun na letni ravni	5
1.5 V katerih primerih plačamo dohodnino kot dokončni davek	5
2.0 ODMERA DOHODNINE NA LETNI RAVNI	6
2.1 Informativni izračun dohodnine	6
2.2 Kaj stori davčni zavezanec, ko prejme informativni izračun dohodnine	6
2.3 Kdaj mora davčni zavezanec sam vložiti napoved za odmero dohodnine.....	7
2.4 Odločba o odmeri dohodnine	7
3.0 DOHODEK IZ ZAPOSLOTITVE.....	7
3.1 Kaj je dohodek iz delovnega razmerja	7
3.2 Kaj je dohodek iz drugega pogodbenega razmerja.....	8
4.0 DOHODEK IZ DEJAVNOSTI	9
4.1 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov	9
5.0 DOHODEK IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI	9
5.1 Davčna osnova	10
5.2 Olajšava za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost	10
6.0 DOHODEK IZ PRENOSA PREMOŽENJSKE PRAVICE.....	10
6.1 Kaj je dohodek iz prenosa premoženjske pravice	10
6.2 Davčna osnova in stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjske pravice	11
7.0 DRUGI DOHODKI	11
7.1 Kateri so neobdavčeni drugi dohodki	11
7.2 Davčna osnova in stopnja akontacije dohodnine od drugih dohodkov po ZDoh-2	12
8.0 DAVČNE OLAJŠAVE.....	12
8.1 Splošna olajšava	12
8.2 Osebne olajšave	13
8.3 Posebne osebne olajšave.....	13
8.4 Posebna olajšava za vzdrževane družinske člane	13
8.5 Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.....	17
8.6 Olajšave za rezidente držav članic EU oziroma EGP	18
9.0 NAMENITEV DELA DOHODNINE.....	18

1.0 DOHODNINA

Davčni zavezanec za dohodnino je fizična oseba, ne glede na starost. Dohodnina je davek od dohodkov fizičnih oseb.

Z dohodnino se obdavčujejo:

- [dohodek iz zaposlitve](#)
- [dohodek iz dejavnosti](#)
- [dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti](#)
- [dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice](#)
- [dohodek iz kapitala](#)
- [drugi dohodki](#)

1.1 Kaj se ne šteje za dohodke po [Zakonu o dohodnini - ZDoh-2](#)

- dediščine;
- volila (razen tistih, ki jih fizična oseba prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz 46. člena ZDoh-2);
- darila, prejeta od fizične osebe, ki ni delodajalec prejemnika (ali z delodajalcem povezana oseba) ali delodajalec osebe, ki je povezana s prejemnikom (razen daril, ki jih fizična oseba prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz 46. člena ZDoh-2);
- dobitki od iger na srečo po [zakonu, ki ureja igre na srečo](#);
- izplačila, ki jih prejme fizična oseba na podlagi zavarovanja za primer bolezni, poškodbe ali invalidnosti, katerega zakon, ki ureja zavarovalništvo, ne določa kot obvezno zavarovanje, ali izplačila na podlagi zavarovanja za škodo, povzročeno na osebnem premoženju;
- sredstva ali dobički, ki jih pridobi fizična oseba na podlagi prenosov sredstev med svojim podjetjem, v katerem samostojno opravlja dejavnost, in svojim gospodinjstvom ali na podlagi prenehanja opravljanja dejavnosti;
- ugodnost, ki jo prejme fizična oseba pri nakupu blaga in storitev, vključno s priložnostnim prejemom dodatnega blaga ali storitev, če je taka ugodnost dostopna vsem strankam pod enakimi pogoji in ni v zvezi z zaposlitvijo ali dejavnostjo fizične osebe.

1.2 Kaj je oproščeno plačila dohodnine

Poleg navedenih dohodkov, ki niso dohodki v smislu [Zakona o dohodnini - ZDoh-2](#), zakon opredeljuje posamezne vrste dohodkov, ki so po svoji naravi vključeni v definicijo obdavčljivega dohodka, vendar so izvzeti iz obdavčitve zaradi določenih – predvsem socialnih – interesov.

Med oprostive plačila dohodnine so vključeni:

- pomoči in subvencije (nekatero subvencije iz proračuna, subvencije mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja; enkratna solidarnostna pomoč; pomoči, prejete od humanitarne ali invalidske organizacije, dobrodelne ustanove, države ali lokalne skupnosti);
- dohodki, tudi v obliki povračil stroškov, storitev in drugih ugodnosti, po posebnih zakonih (po zakonu o vojnih invalidih, žrtvah vojnega nasilja ipd.);
- dohodki iz naslova starševskega varstva in zavarovanja za primer brezposelnosti (starševski in otroški dodatek, dodatek za veliko družino in pomoč ob rojstvu otroka, denarna pomoč za brezposelnost ipd.);
- dohodki iz naslova obveznega pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja (invalidnina, invalidski in varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo, nadomestila za invalidnost po zakonu o socialnem vključevanju invalidov, komunikacijski dodatek po zakonu o osebnih asistenci, ipd.);
- dohodki, povezani z zagotavljanjem varnosti, zaščite in reševanja (nadomestila za uporabo sredstev, ki jih da na voljo davčni zavezanec; nekateri dohodki prejeti za delo v rezervni vojaški sestavi, civilni zaščiti ali prostovoljnem služenju vojaškega roka itn.);
- dohodki v zvezi z izobraževanjem (štipendije iz proračuna, regresiranje študentske prehrane, mesečne vozovnice za učence, dijake in študente ipd.);
- dohodki, povezani s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo (prejemki v okviru strojnih krožkov, kmetijska in gozdno okoljska plačila, nekateri ukrepi kmetijske politike itn.);

- odškodnine (neupravičeno priprtih, okuženim z virusom HIV, žrtvam vojnega in povojnega nasilja, na podlagi sodbe sodišča zaradi osebnih poškodb ali poškodb osebnega premoženja, žrtvam kaznivih dejanj itn.);
- vrnitev premoženja po zakonu o denacionalizaciji in po zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij;
- dohodki, povezani z družinskimi razmerji (preživnine, plačila skrbniku);
- drugi dohodki v zvezi s sodnimi in upravnimi postopki (zamudne obresti, povračila stroškov);
- dohodki iz zaposlitve in iz dejavnosti (za občasno delo invalidov, za nego in pomoč invalidom, prejemki za delo med prestajanjem pripora, zapora ali prevzgoje, prejemki rejnikov, denarne nagrade za nekatere medalje);
- drugo (dobiček iz kapitala pri odsvojitvi premičnin, dohodek učencev in dijakov iz naslova prodaje odpadnega papirja, pokojninske rente in odkupne vrednosti, izplačane po zakonu o prvem pokojninskem skladu in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb, posmrtnine);
- dohodki nerezidentov (pod določenimi pogoji dobiček iz kapitala, obresti za rezidente druge države članice EU, dohodek iz zaposlitve pri tujem diplomatskem predstavništvu ali konzulatu, nekateri dohodki iz dejavnosti);
- dohodki iz zaposlitve rezidentov uslužbenec v institucijah Evropske skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem inštitutu ali Evropski investicijski banki.

Poleg navedenih dohodkov, ki so oproščeni dohodnine neposredno po [Zakonu o dohodnini \(v nadaljevanju ZDoh-2\)](#), pa so oproščeni dohodnine tudi določenih dohodki, izplačani po [Zakonu o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo](#) (v nadaljevanju ZIUZEOP), ki opredeljuje posamezne vrste dohodkov, ki so po svoji naravi vključeni v definicijo obdavčljivega dohodka, vendar so izplačani v obliki izredne pomoči in so oproščeni plačila dohodnine.

Med oprostive plačila dohodnine na podlagi interventne COVID zakonodaje so vključeni:

- izplačila izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka za upravičence, ki zaradi epidemije ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu, in sicer:
 - samozaposleni, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja dejavnost in je v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 15. člena ZPIZ-2,
 - verski uslužbenec registrirane cerkve ali druge verske skupnosti, ki je na dan uveljavitve tega zakona vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi šestega odstavka 19. člena ZPIZ-2 in ima na podlagi 27. člena Zakona o verski svobodi (Uradni list RS, št. 14/07, 46/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF in 100/13) pravico do namenske državne finančne pomoči iz državnega proračuna za pokritje prispevkov za socialno varnost in
 - kmet, ki je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 17. člena ali petega odstavka 25. člena ZPIZ-2;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci pokojnin;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za prejemnike nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so brezposelne osebe in imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za uživalce poklicnih pokojnin, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za prejemnike nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki delajo krajši delovni čas in so na začasnem čakanju na delo oziroma odsotni z dela zaradi višje sile ter imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka prejemnikom denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso upravičene do enkratnega solidarnostnega dodatka za upokojece iz 57. člena ZIUZEOP in katerih lastni dohodki ne presegajo

premoženjskega cenusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka po posebnem zakonu, če so dopolnile 65 let starosti in so člani kmetije, skladno z zakonom, ki ureja kmetijstvo;

- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za študente s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki se v študijskem letu 2019/2020 izobražujejo po javnoveljavnih študijskih programih v Republiki Sloveniji in na dan 13. marca 2020 niso bili vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi 14., 15., 16., 17. in 25. člena ZPIZ-2;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za druge ranljive skupine oseb, in sicer družinske pomočnike po zakonu, ki ureja socialno varstvo, upravičence do starševskega dodatka po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do dodatka za nego otroka po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do materinskega oziroma starševskega nadomestila po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do delnega plačila za izgubljeni dohodek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do nadomestila po 5. in 8. členu Zakona o socialnem vključevanju invalidov, upravičence po zakonu, ki ureja vojne veterane, ki prejemajo veteranski dodatek kot edini prejemek in upravičence po zakonu, ki ureja vojne invalide, ki prejemajo družinski dodatek kot edini prejemek;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za enega od staršev ali druge osebe za vsakega otroka, za katerega je upravičen do otroškega dodatka v prvem do šestem dohodkovnem razredu, pri čemer do tega dodatka ni upravičen eden od staršev ali druga oseba, ki je upravičen do povečanega zneska dodatka za veliko družino v skladu s tretjim odstavkom 61. člena tega zakona;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za rejnike za otroke do dopolnjenega 18. leta, za katerega imajo sklenjeno veljavno rejniško pogodbo v skladu z določbami zakona, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti in za polnoletno osebo za katero ima sklenjeno veljavno rejniško pogodbo, v skladu z določbami zakona, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti, in ta oseba ni iz naslova študija že upravičena do enkratnega solidarnostnega dodatka v skladu z 58. členom ZIUZEOP in
- izplačila povečanega znesek dodatka za velike družine, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev te pravice.

1.3 Kdaj in kako plačamo akontacijo dohodnine

Akontacijo dohodnine načeloma plačamo ob izplačilu posameznega dohodka. V največ primerih opravi plačilo akontacije dohodnine plačnik davka (to je izplačevalec dohodka) v obračunu davčnega odtegljaja (npr. akontacijo dohodnine od plače obračuna in plača delodajalec, ki je izplačal plačo).

V primerih, ko dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka (izplačevalec je npr. fizična oseba ali pa gre za dohodek iz tujine), akontacijo dohodnine ugotovi finančna uprava na podlagi napovedi davčnega zavezanca. Rok za vložitev napovedi je odvisen od vrste izplačanega dohodka.

1.4 Poračun na letni ravni

Dohodki, od katerih je bila med letom plačana akontacija dohodnine, se všttevajo v letno davčno osnovo, pri čemer se med letom plačane akontacije dohodnine odštejejo od odmerjene dohodnine na letni ravni. Dohodnino na letni ravni ugotovi Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS) z odločbo.

1.5 V katerih primerih plačamo dohodnino kot dokončni davek

Dohodnino od dohodkov iz kapitala (kapitalski dobički, dividende in obresti) ter od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem prav tako kot akontacijo dohodnine plačujemo bodisi v obračunu davčnega odtegljaja bodisi na podlagi odločbe, ki jo izda finančna uprava na podlagi napovedi davčnega zavezanca. Bistvena razlika je, da za te dohodke plačani davek velja za dokončni davek, kar pomeni, da se ti dohodki ne všttevajo v letno osnovo za odmero dohodnine. V letno davčno osnovo za odmero dohodnine se tudi ne všteva dohodek iz dejavnosti, kadar davčni zavezanec ugotavlja davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Za dokončni davek velja tudi akontacija dohodnine, plačana za nerezidenta, ki ni davčni zavezanec za dohodnino.

Dohodnino plačujemo kot:

- akontacijo dohodnine
- letni davek (poračun)
- dokončni davek

2.0 ODMERA DOHODNINE NA LETNI RAVNI

Od leta 2008 dalje (prvič pri odmeri dohodnine leto 2007) se za odmero in poračun dohodnine na letni ravni uporablja nova ureditev. Finančna uprava davčnim zavezancem posreduje [informativni izračun dohodnine](#), ki se pod določenimi pogoji šteje za odločbo o odmeri dohodnine. Na ta način so davčni zavezanci razbremenjeni vlaganja davčnih napovedi, finančna uprava pa obdelave teh napovedi.

Finančna uprava davčnim zavezancem informativni izračun posreduje najkasneje do 31. maja tekočega leta za preteklo leto (informativni izračun za leto 2020 bo davčnim zavezancem posredovan v dveh tranšah, prvi do konca meseca marca 2021 in drugi do konca meseca maja 2021).

Če davčni zavezanec umre pred datumom odpreme informativnega izračuna dohodnine oziroma pred vložitvijo napovedi, ni izračuna in poročila dohodnine na letni ravni ne glede na morebitno doplačilo ali vračilo dohodnine. Akontacija dohodnine se tako šteje kot dokončen davek, ne glede na to da davčni zavezanec med letom ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, kljub temu, da je do nje upravičen (vzdrževani družinski član izpolnjuje zakonsko predpisane pogoje).

Drugače pa velja v primeru, da davčni zavezanec umre po vročitvi informativnega izračuna oziroma po vložitvi napovedi, saj v tem primeru pravni naslednik prevzame obveznosti njegovega prednika, torej umrle osebe. To pomeni, da lahko v tem primeru uveljavlja vračilo preveč plačane akontacije dohodnine, na drugi strani pa mora plačati oziroma doplačati premalo plačan davek umrle osebe.

2.1 Informativni izračun dohodnine

Finančna uprava sestavi [informativni izračun dohodnine](#) na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga na podlagi uradnih evidenc in podatkov, ki jih finančni upravi posredujejo davčni zavezanci (primeroma podatkov o uveljavljanju posebne olajšave o vzdrževanih družinskih članih).

Informativni izračun dohodnine se sestavi za vse davčne zavezance, ne glede na višino prejetega dohodka.

2.2 Kaj stori davčni zavezanec, ko prejme informativni izračun dohodnine

Davčni zavezanec pregleda informativni izračun dohodnine in preveri:

- ali so vpisani podatki pravilni (osebni podatki, podatki o dohodkih, podatki o vzdrževanih družinskih članih, čas vzdrževanja, itn.) oz. ali se ujemajo s podatki, s katerimi razpolaga sam;
- ali je informativni izračun dohodnine pravilen.

Če ugotovi, da so podatki pravilni, in če se strinja z izračunom dohodnine, mu ni treba storiti ničesar. Po poteku roka za ugovor (tj. 15 dni od vročitve informativnega izračuna – informativni izračun se šteje za vročenega 15. dan od datuma odpreme, ki je odtisnjen na kuverti), se bo štelo, da se je odpovedal pritožbi, informativni izračun dohodnine pa bo samodejno postal odločba o odmeri dohodnine. Na njeni podlagi bo za davčnega zavezanca nastala davčna obveznost. Če bo znesek odmerjene dohodnine na letni ravni višji, od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, bo davčni zavezanec doplačal razliko dohodnine, če pa bo

znesek odmerjene dohodnine na letni ravni manjši od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, bo davčnemu zavezancu vrnjena razlika dohodnine.

Če se davčni zavezanec ne strinja z informativnim izračunom, mora v roku za ugovor (tj. 15 dni od vročitve informativnega izračuna) vložiti dopolnjen informativni izračun - ugovor, ki se šteje za njegovo napoved za odmero dohodnine. Enako ravna tudi v primeru, če ugotovi, da je davčna obveznost ugotovljena prenizko.

Davčni zavezanec lahko v ugovoru zoper informativni izračun uveljavlja tudi posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane.

2.3 Kdaj mora davčni zavezanec sam vložiti napoved za odmero dohodnine

Davčni zavezanec mora vložiti [napoved za odmero dohodnine](#), če mu informativni izračun ni bil vročen do 15. junija tekočega leta za preteklo davčno leto, ne glede na višino prejete dohodke. Rok za vložitev napovedi za leto 2020 je 2. avgust 2021.

2.4 Odločba o odmeri dohodnine

Odločbo o odmeri dohodnine izda finančna uprava v primeru, ko davčni zavezanec sam vloži napoved za odmero dohodnine ali ko zoper informativni izračun dohodnine v roku vloži ugovor oziroma dopolnjen informativni izračun. V teh primerih finančna uprava preveri navedbe davčnega zavezanca in na podlagi svojih podatkov in podatkov davčnega zavezanca izda odločbo. Z dnem vročitve odločbe začeta teči rok za izpolnitev davčne obveznosti in rok za vložitev pritožbe (15 dni od vročitve odločbe).

Rok za izdajo odločbe je 31. oktober.

3.0 DOHODEK IZ ZAPOSLOTITVE

[Dohodek iz zaposlitve](#) je vsak dohodek, prejet na podlagi pretekle ali sedanje zaposlitve.

Za dohodek iz zaposlitve štejemo:

- dohodek iz delovnega razmerja,
- dohodek iz drugega pogodbenega razmerja.

3.1 Kaj je dohodek iz delovnega razmerja

- Vsak dohodek, ki ga delojemalec prejme od svojega delodajalca iz naslova sklenjenega delovnega razmerja, kot je plača, nadomestilo plače ter morebitna druga plačila za opravljeno delo, regres za letni dopust, dohodek na podlagi udeležbe na dobičku, prejet iz delovnega razmerja, boniteta, jubilejna nagrada, odpravnina ob upokojitvi, solidarnostna pomoč, povračila stroškov v zvezi z delom, povračilo stroškov v zvezi s službenimi potovanji, dohodki iz naslova prenehanja pogodbe iz zaposlitve.
- Dohodek, prejet za vodenje poslovnega subjekta na podlagi poslovnega razmerja, dohodek izvoljenih ali imenovanih nosilcev funkcij v organih oblasti, avtorski honorar iz delovnega razmerja, dohodek, prejet v zvezi z opravljanjem funkcije poslanca Evropskega parlamenta.
- Nadomestilo iz naslova obveznega socialnega zavarovanja.
- Pokojnina in drug dohodek iz naslova obveznega, obveznega dodatnega in prostovoljnega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.
- Ugodnosti, ki jih delodajalec delojemalcu nudi v naravi – bonitete.

Davčna osnova in stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja

Davčna osnova je v skladu s 109. člena ZDoh-2 dohodek iz delovnega razmerja, zmanjšan za obvezne prispevke delojemalca. Ne glede na navedeno, se v letno davčno osnovo od regresa za letni dopust šteje vsota tega dohodka, ki presega 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, po podatkih

Statističnega urada Republike Slovenije (za leto 2020 znaša 1.856,20 EUR), zmanjšana za prispevke za socialno varnost, upoštevane pri določanju davčne osnove v skladu z 41. členom ZDoh-2.

Prav tako se v letno davčno osnovo vštevajo del plače za poslovno uspešnost, ki presega 100% povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (za leto 2020 znaša 1.856,20 EUR), zmanjšana za sorazmerni del prispevkov za socialno varnost, ki jih mora na podlagi posebnih predpisov plačevati delojemalec, glede na delež teh dohodkov, ki se vštevajo v davčno osnovo.

V primeru, ko je zavezanec, zaposlen v določenih panogah, pomembnih za delovanje države ob epidemiji COVID19 na določenih delovnih mestih (v mreži javne službe na področju socialnega varstva, ki izvajajo socialno varstvene storitve po tretjem odstavku 15. člena, 50., 51., 52. in 54. člena Zakona o socialnem varstvu (v nadaljevanju ZSV), pri izvajalcih krizne namestitve iz tretjega odstavka 49. člena ZSV, pri izvajalcih socialno varstvenih programov iz 18.s člena ZSV, ki izvajajo nastanitveni program iz 3. člena Pravilnika o sofinanciranju socialnovarstvenih programov, v mreži javne zdravstvene službe, pri Uradu Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov in pri zunanjem izvajalcu, ki opravlja delo pri izvajalcu iz 56. člena ZZUOOP), prejel izplačilo določenih dodatkov, ki so v skladu z 59. členom Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOP DVE) upravičeni do davčno ugodnejše obravnave, se tudi ti dodatki ne vštevajo v davčno osnovo za letno odmero dohodnine za odmerno leto 2020.

Izračun akontacije dohodnine je odvisen od tega, ali je delodajalec glavni ali drugi delodajalec zaposlenega, in sicer:

- glavni delodajalec akontacijo dohodnine izračuna po stopnjah iz davčne lestvice (16 do 50 odstotkov), pri tem pa upošteva tudi davčnemu zavezancu pripadajoče davčne olajšave (splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane idr.);
- drugi delodajalec akontacijo dohodnine izračuna po stopnji 25 odstotkov in brez upoštevanja davčnih olajšav.

Če izračunana akontacija dohodnine od dohodka, ki ga oseba dosega pri drugem delodajalcu, ne presega 20 eurov, se akontacija dohodnine ne plača, se pa ti dohodki vštevajo v letno davčno osnovo. Če prejemnik dohodka želi, da se akontacija dohodnine, ki ne presega 20 eurov, plača, o tem obvesti delodajalca.

Povprečenje dohodka iz delovnega razmerja

Od dohodka iz delovnega razmerja, ki ga davčni zavezanec prejme na podlagi sodne odločbe za pretekla leta, se dohodnina na letni ravni odmeri po posebej izračunani povprečni individualni stopnji davčnega zavezanca. Za izračun povprečne stopnje se upošteva 20 odstotkov dohodka po sodni odločbi za pretekla leta, po tako izračunani povprečni stopnji pa se na letni ravni dohodnina odmeri od celotne neto letne davčne osnove davčnega zavezanca.

3.2 Kaj je dohodek iz drugega pogodbenega razmerja

Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja je vsak dohodek iz odvisnega pogodbenega razmerja, ki ni delovno razmerje, kot npr. dohodek za delo po študentski napotnici, dohodek za stvaritev avtorskega dela, dohodek po podjemni pogodbi, dohodek verskih delavcev. Za dohodek iz drugega pogodbenega razmerja se šteje tudi dohodek za izvršitev posameznega posla v neodvisnem razmerju.

Davčna osnova in stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja

Davčna osnova od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja je bruto dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi predpisov dolžan plačati delojemalec in 10-odstotne normirane stroške . Od tako ugotovljene davčne osnove se akontacija dohodnine izračuna in plača po stopnji 25 odstotkov. Akontacija dohodnine se ne izračuna in ne plača ob izplačilu dohodka dijaku ali študentu, ki izpolnjuje pogoje za študentsko olajšavo (pogoj statusa in starosti), za delo po študentski napotnici, če ne presega 400 eurov.

Akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja rezidenta se ne plača, če ne presega 20 eurov. Dohodek se všteva v letno davčno osnovo.

Prejemnik dohodka z drugega pogodbenega razmerja lahko poleg normiranih stroškov uveljavlja tudi dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela. Navedeni dejanski stroški se davčnemu zavezancu priznajo na podlagi dokazil, in sicer pod pogoji in do višin, ki jih na podlagi 44. člena [Zakona o dohodnini - ZDoh-2](#) določi vlada. Dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela se lahko uveljavlja:

- v napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja – prejemnik dohodka od osebe, ki ni plačnik davka (npr. tuji izplačevalec);
- s predpisanim pisnim zahtevkom – prejemnik dohodka - nerezident, ki dohodek iz drugega pogodbenega razmerja prejme od osebe – plačnika davka, ki je ob izplačilu tega dohodka (v obračunu davčnega odtegljaja – obrazcu REK-2) izračunal in plačal davčni odtegljaj z upoštevanjem 10 % normiranih stroškov;
- s predpisanim [pisnim zahtevkom](#) pri sestavi informativnega izračuna (za leto 2020 do 5. februarja 2021) ali v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine – prejemnik dohodka - rezident, ki dohodek iz drugega pogodbenega razmerja prejme od osebe – plačnika davka, ki je ob izplačilu tega dohodka (v obračunu davčnega odtegljaja – obrazcu REK-2) izračunal in plačal davčni odtegljaj z upoštevanjem 10 % normiranih stroškov.

4.0 DOHODEK IZ DEJAVNOSTI

Za [dohodek iz dejavnosti](#) štejemo dohodek, dosežen z opravljanjem vsake podjetniške, kmetijske, gozdarske, poklicne ali druge neodvisne samostojne dejavnosti, vključno z izkoriščanjem premoženja in premoženjskih pravic. Bistvena elementa, na katerih temelji opredelitev dohodka iz dejavnosti, sta, da se dejavnost opravlja trajno (o opravljanju dejavnosti ne moremo govoriti, če gre za enkratno ali občasen posel) in neodvisno oz. samostojno (davčni zavezanec opravlja dejavnost na svoj račun, v svojo korist, na svojo odgovornost ter za opravljanje dejavnosti jamči z vsem svojim premoženjem).

Davčni zavezanci za dohodek iz dejavnosti so vsi zasebniki. Sem sodijo poleg samostojnih podjetnikov posameznikov tudi druge fizične osebe, ki prigrasijo opravljanje dejavnosti na podlagi drugih predpisov (npr. notarji, odvetniki, novinarji).

Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti se ugotavlja na enega izmed naslednjih načinov;

- z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, ali
- z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov - dohodnina od dohodka iz dejavnosti se šteje kot dokončen davek, zato se ne vključuje v letno odmero dohodnine.

4.1 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov

Pri davčnih zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, je davčna osnova dobiček, ki se ugotovi tako, da se od prihodkov, ustvarjenih v koledarskem letu, odštejejo odhodki. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporablja poleg [Zakona o dohodnini - ZDoh-2](#) tudi [Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2](#).

Davčni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, ugotovijo dobiček na podlagi davčnega obračuna, katerega morajo predložiti do 30. april tekočega leta za davčno leto 2020.

V letno davčno osnovo za odmero dohodnine se iz navedenega obračuna vključita zneska pod zaporedno številko 16 (kot dohodek) in zaporedno številko 23 (kot akontacija dohodnine v RS).

5.0 DOHODEK IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI

[Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti](#) dosega fizična oseba, ki je 30. junija leta, za katerega se dohodek ugotavlja, lastnik, zakupnik ali uporabnik kmetijskih in gozdnih zemljišč na podlagi drugega pravnega naslova ter uporabnik čebeljih panjev,

evidentiranih v registru čebelnjakov. Prav tako se šteje, da navedeni dohodek dosega tudi fizična oseba, ki so ji izplačani drugi dohodki v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

5.1 Davčna osnova

Davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti je katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč, ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka, pavšalna ocena dohodka za panje ter drug dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Drugi dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se razdelijo na davčne zavezanca, člane kmečkega gospodinjstva, ki se ukvarjajo z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, v sorazmernem deležu glede na skupno število davčnih zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

Podatek o katastrskem dohodku finančna uprava pridobi od Geodetske uprave RS, podatek o številu čebeljih panjev v uporabi posameznega davčnega zavezanca pa iz registra čebelnjakov, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. Podatek o prejemnikih obdavčljivih subvencij finančna uprava pridobi od Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Zavoda za gozdove Slovenije ter drugih izplačevalcev.

Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo dohodki v zvezi s to dejavnostjo na kmečkem gospodinjstvu. Kmečko gospodinjstvo je skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki imajo na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče, niso najeta delovna sila, ter se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov. Če navedeni pogoji niso izpolnjeni, je dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, oproščen plačila dohodnine (izvzet iz obdavčitve).

5.2 Olajšava za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost

Davčni zavezanci imajo možnost [uveljavljanja olajšave za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost](#). Davčnemu zavezancu, ki opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost in lahko z računi dokaže vlaganje sredstev v osnovna sredstva in opremo v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, se prizna olajšava v višini 40 % od zneska vlaganja, vendar največ v višini 63% davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela olajšave iz preteklih obdobj. Neizkoriščeni del olajšave zmanjšuje davčno osnovo še v naslednjih petih davčnih letih po letu vlaganja. Navedeno olajšavo ni možno uveljavljati za nakup zemljišč, nakup ali gradnjo stavb ter za nakup motornih vozil razen traktorjev in druge kmetijske in gozdne mehanizacije.

6.0 DOHODEK IZ PRENOSA PREMOŽENJSKE PRAVICE

6.1 Kaj je dohodek iz prenosa premoženjske pravice

Gre za [dohodek, ki ga doseže imetnik premoženjske pravice](#), tako da:

- odstopi uporabo oziroma izkoriščanje ali
- odstopi pravico do uporabe oziroma pravico do izkoriščanja materialne avtorske pravice in materialne pravice izvajalca, izuma, videza izdelka, znaka razlikovanja, tehnične izboljšave, načrta, formule, postopka, podobne pravice oziroma podobnega premoženja in informacij glede industrijskih, komercialnih ali znanstvenih izkušenj, ne glede na to, ali so zavarovani po zakonu, osebnega imena, psevdonima ali podobe.

Imetnik premoženjske pravice tako za prenos premoženjske pravice prejme določeno nadomestilo (dohodek) na podlagi pogodbe ali na drugi pravni podlagi.

Normirani stroški se ne priznajo imetniku premoženjske pravice, ki ni avtor, izvajalec, izumitelj ali druga oseba, ki ustvari predmet premoženjske pravice (npr. dediči). Ti stroški se tudi ne

priznajo, če posameznik odstopi drugemu svoje osebno ime, psevdonim ali podobo in za to doseže dohodek, npr. če filmska zvezda dovoli uporabo svojega imena pri trženju ličil ipd.

Normirani stroški se priznajo imetnikom premoženjske pravice (razen prej navedenih izjem), za upoštevanje katerih izplačevalcu ni treba dostavljati nikakršnega potrdila.

6.2 Davčna osnova in stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjske pravice

Davčna osnova za odmero akontacije dohodnine je dosežen dohodek, ki se zniža za normirane stroške v višini 10 % doseženega dohodka. Akontacija dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjskih pravic se izračuna in plača po stopnji 25 % od davčne osnove.

Akontacija dohodnine od dohodka rezidenta se ne plača, če ne presega 20 eurov. Dohodek se vštevava v letno davčno osnovo.

7.0 DRUGI DOHODKI

[Drugi dohodki](#) po [Zakonu o dohodnini - ZDoh-2](#) so vsi dohodki, ki ne sodijo v katero od naslednjih kategorij:

- dohodki, ki se ne štejejo za dohodke po ZDoh-2,
- dohodki, ki so oproščeni plačila dohodnine po ZDoh-2,
- dohodki, ki so po ZDoh-2 obdavčeni kot kakšna druga vrsta dohodka.

Med druge dohodke po ZDoh-2 sodijo: nagrade, darila, dobitki v nagradnih igrah, priznavalnine po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, družinske invalidnine in družinski dodatek po zakonu o vojnih invalidih, ara ob sklenitvi pogodbe, ki je davčni zavezanec ni vrnil, odkupna vrednost v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, dohodek, ki ga prejme prostovoljec od prostovoljske organizacije v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, idr.

Davčni zavezanec lahko za odmero dohodnine uveljavlja drugačno določitev višine dohodka od izplačila odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi plačanih premij izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali drugi državi članici EU, če vplačane premije niso bile v celoti izključene iz obdavčitve z dohodnino oz. s prispevki za socialno varnost.

Drugačno določitev višine dohodka od odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja lahko davčni zavezanec rezident uveljavlja v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma v napovedi za odmero dohodnine, nerezident pa najkasneje do 31. januarja tekočega leta za izplačila odkupne vrednosti, prejeta v preteklem letu.

7.1 Kateri so neobdavčeni drugi dohodki

- Kadrovske in druge štipendije do višine minimalne plače za študij v Sloveniji oziroma do višine 160 odstotkov minimalne plače za študij v tujini.
- Posamezno darilo do vrednosti 42 EUR oziroma skupna vrednost vseh daril od istega darovalca, če v davčnem letu ne presega 84 EUR.
- Posamezni dobitki iz nagradne igre do 42 EUR.
- Nagrade in priznanja za posebne dosežke na humanitarnem, znanstvenem, raziskovalnem, športnem, socialnem, kulturnem, vzgojno izobraževalnem področju, ter na področju prostovoljstva, ki jih izplača država.
- Povračila stroškov prevoza, nočitve in dnevnice do višine, ki jo določi vlada, če so izplačana fizični osebi za sodelovanje v z ZDoh-2 določenih dejavnostih in če v zvezi s tem ne prejme drugega dohodka.
- Družinska invalidnina in družinski dodatek, izplačana družinskim članom osebe, ki je padla, umrla ali je bila pogrešana ali je uveljavila status vojaškega ali civilnega invalida na podlagi dogodkov ob vojaški agresiji na Slovenijo (1991).
- Nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca, pod pogojem, da je določeno v posebnih predpisih in internih aktih prostovoljske organizacije – letno do višine 20

odstotkov povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za januar preteklega koledarskega leta.

- Nadomestilo za osebne stroške prostovoljcu, ki je napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela iz tujine v Slovenijo ali iz Slovenije v tujino na podlagi dogovora s prostovoljsko organizacijo, do višine 20 odstotkov dnevnice.
- Nagrada, ki jo prostovoljska organizacija izplača prostovoljcu za izjemne dosežke – do višine 50 odstotkov finančne nagrade, razpisane za preteklo leto, za državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva.
- Plačilo prostovoljske organizacije za nezgodno zavarovanje prostovoljca, ki mora biti nezgodno zavarovan v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo.

7.2 Davčna osnova in stopnja akontacije dohodnine od drugih dohodkov po ZDoh-2

Davčna osnova za druge dohodke je doseženi dohodek, razen, če ni z zakonom za posamezno vrsto dohodka določeno drugače.

Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se praviloma izračuna in plača po stopnji 25 % od davčne osnove.

Akontacija dohodnine od drugega dohodka, ki se prejema redno za mesečno obdobje, pa se izračuna tako, da za posamezni dohodek uporabijo stopnje dohodnine in lestvica iz 122. člena ZDoh-2, preračunana na 1/12 leta, in se upošteva 1/12 zneska olajšave iz 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena oziroma 1/12 zneska olajšave iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona in iz 114. člena tega zakona, pod pogojem, da zavezanec ne prejema drugega dohodka, od katerega se akontacija dohodnine izračunava na način, kot je določeno v tem stavku.

Za takšen način izračuna akontacije dohodnine od drugih dohodkov se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, kar je navedeno tudi v 322. členu Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2.

Akontacija dohodnine od dohodka rezidenta se ne plača, če ne presega 20 EUR. Dohodek se všteva v letno davčno osnovo.

8.0 DAVČNE OLAJŠAVE

Davčni zavezanci (rezidenti) lahko letno davčno osnovo za odmero dohodnine znižajo z davčnimi olajšavami največ do višine pozitivne davčne osnove, to pomeni, da je letna davčna osnova nič, če je znesek davčnih olajšav višji kot je letna davčna osnova.

Nekatere davčne olajšave se v postopku odmerjanja letne dohodnine priznajo samodejno, nekatere pa lahko uveljavljamo le, če izpolnjujemo zakonske zahteve.

Zakon razvršča olajšave na splošne, osebne, posebne osebne, posebne olajšave, olajšave za rezidente držav članic EU oziroma EGP ter olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

8.1 Splošna olajšava

Splošna olajšava se prizna vsakemu rezidentu, pod pogojem, da ga drug davčni zavezanec ne uveljavlja kot posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana.

Poleg splošne olajšave, ki za leto 2020 znaša 3.500,00 EUR, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz zaposlitve, dejavnosti, osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, prenosa premoženjske pravice in drugih dohodkov (brez dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo) v letu 2020 ne presega 13.316,83 EUR, prizna dodatno zmanjšanje letne davčne osnove, ki se izračuna po enačbi: zmanjšanje = $18.700,38 - 1,40427 \times \text{skupni dohodek}$).

8.2 Osebnе olajšave

- Invalidsko olajšavo (v višini 17.658,84 eurov za leto 2020) lahko uveljavlja invalid s 100-odstotno telesno okvaro pod pogojem, da mu je priznana pravica do tuje nege in pomoči, na podlagi odločbe ZPIZ, centra za socialno delo ali občinskega upravnega organa, pristojnega za varstvo borcev in vojaških invalidov.
- Davčnim zavezancem, ki prejemajo pokojnino iz obveznega invalidskega zavarovanja ali poklicno pokojnino iz obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja ali priznavalnino po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture ali invalidnino po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 13,5 odstotka odmerjene pokojnine, priznavalnine oz. invalidnine. Olajšava se prizna največ v višini dohodnine, obračunane od posameznega dohodka.

8.3 Posebne osebnе olajšave

- Pod določenimi pogoji se samozaposlenim v kulturi, samostojnim novinarjem in samostojnim poklicnim športnikom prizna zmanjšanje davčne osnove iz dejavnosti v višini 15 odstotkov prihodkov letno do zneska 25.000 EUR prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.
- »Študentska olajšava« v višini splošne olajšave (3.500,00 EUR za leto 2020), se dijakom in študentom za dohodke, prejete prek pooblaščenega študentskega servisa, prizna do dopolnjenega 26. leta starosti in tudi starejšim od 26 let, če se vpišejo na študij do 26. leta starosti, in sicer za dodiplomski študij za največ šest let od dneva vpisa in za podiplomski študij za največ štiri leta od dneva vpisa. Omenjena olajšava se prizna vsakemu študentu ne glede na prejete letne dohodke.

8.4 Posebna olajšava za vzdrževane družinske člane

Olajšavo v dohodninski napovedi lahko uveljavlja vsak, ki ima pravico do tega, ne glede na to, ali je vzdrževane družinske člane uveljavljal med letom ali ne. Splošno pravilo za uveljavljanje olajšave za vzdrževane družinske člane poleg drugih pogojev (navedeni so v nadaljevanju) zahteva, da ima vzdrževani družinski član prijavljeno bivališče v Sloveniji ali je državljan Slovenije oz. druge države EU ali je rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki omogoča izmenjavo informacij zaradi izvajanja domače zakonodaje.

Če davčni zavezanec ni vse leto vzdrževal družinskega člana, se za priznanje olajšave upošteva le čas, ko je davčni zavezanec dejansko preživel tega člana.

Kdo so vzdrževani družinski člani

Otrok: lastni otrok, posvojenec, pastorek oz. otrok zunajzakonskega partnerja; vnuk, če ima davčni zavezanec pravico do posebne olajšave za enega od njegovih staršev ali če vnuk nima staršev ali če davčni zavezanec skrbi zanj na podlagi sodbe sodišča; druga oseba (sestra ali brat), če davčni zavezanec zanj skrbi na podlagi sodbe sodišča (sorodstveno razmerje od A1 do A5 in B1 ter B2).

Zakonec ali zunajzakonski partner (ki živi z davčnim zavezancem najmanj eno leto v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih izenačena z zakonsko zvezo), ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, nima lastnih sredstev za preživljanje oz. so ta manjša od 2.436,92 EUR (sorodstveno razmerje C).

Razvezani zakonec, za katerega davčni zavezanec plačuje preživnino po sodbi oz. dogovoru, sklenjenem po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (sorodstveno razmerje C).

Starši oz. posvojitelji, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje oz. so ta manjša od 2.436,92 EUR in imajo po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot zavezanec ali so v institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu in zavezanec krije stroške teh storitev ali imajo zavezanec in starši oziroma posvojitelji sklenjen sporazum o preživitvi v obliki izvršljivega notarskega zapisa (sorodstveno razmerje D).

Tast ali tašča oz. posvojitelji zakonca, če zakonec ni davčni zavezanec za dohodnino in če nimajo lastnih sredstev za preživljanje oz. so ta manjša od 2.436,92 EUR in imajo po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot zavezanec ali so v institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu in zavezanec krije stroške teh storitev ali imajo zavezanec in starši oziroma posvojitelji sklenjen sporazum o preživnini v obliki izvršljivega notarskega zapisa (sorodstveno razmerje D).

Član kmečkega gospodinjstva, če sodeluje pri doseganju dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in nima lastnih sredstev za preživljanje oz. so ta manjša od 2.436,92 EUR (sorodstveno razmerje E). Olajšavo lahko uveljavlja le davčni zavezanec, katerega pretežni del dohodka je iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Kaj se šteje za lastne dohodke za preživljanje

Za lastne dohodke vzdrževanega zakonca, razvezanega zakonca, otroka, ki je starejši od 18 let in se izobražuje ali pa je prijavljen pri službi za zaposlovanje, starša, posvojitelja, tasta oziroma tašče in člana kmečkega gospodinjstva, se štejejo vsi obdavčljivi dohodki po [Zakonu o dohodnini - ZDoh-2](#) (tudi cedularno obdavčeni kot dobiček iz kapitala, dohodki iz oddajanja premoženja v najem), zmanjšani za davčno priznane stroške, potrebne za njihovo pridobitev ter za akontacijo dohodnine in obvezne prispevke za socialno varnost od teh dohodkov. Poleg navedenih dohodkov se za lastne dohodke za preživljanje štejejo tudi oproščeni dohodki določeni od 20. do 32. člena ZDoh-2, razen dohodkov prejetih v naravi, preživnine ter dohodki tajne policije in zaščitene osebe. Oproščeni dohodki so na primer:

- denarne pomoči, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče v skladu s posebnimi predpisi, razen denarne pomoči, ki je v zvezi z opravljanjem dejavnosti;
- subvencije, ki se v skladu s posebnimi predpisi izplačujejo iz proračuna, razen subvencij, ki jih posameznik prejme v zvezi z doseganjem dohodkov iz 1. do 5. točke 18. člena ZDoh-2;
- subvencije, ki pripada mladi družini kot spodbuda za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja in po zakonu, ki ureja nacionalno stanovanjsko varčevalno shemo in subvencije mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja;
- enkratne denarne pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, zakonu o obrambi in zakonu o notranjih zadevah;
- enkratne solidarnostne pomoči, ki jo izplača sindikat svojim članom z namenom nujenja materialne pomoči v primerih socialne ogroženosti ter v primerih reševanja izjemnih razmer (kot so smrt, naravne in druge nesreče), če je izplačana pod pogoji, ki so določeni z aktom, ki ga sprejme reprezentativni sindikat na ravni države;
- pomoči prejete od humanitarne ali invalidske organizacije, dobrodelnih ustanov, države ali lokalne skupnosti, razen dohodkov v naravi;
- dohodki, v obliki dodatkov in invalidnine po zakonu o vojnih veteranih, vojnih invalidih, socialnem varstvu, družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, doživljenjska mesečna renta po zakonu o žrtvah vojnega nasilja;
- starševski dodatek in denarna pomoč za brezposelnost;
- invalidnina, invalidski in varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- nekateri dohodki prejeti za delo v rezervni vojaški sestavi, Civilni zaščiti in dohodki, prejeti za prostovoljno služenje vojaškega roka, razen izplačil stroškov;
- štipendije in drugi prejemki v zvezi z izobraževanjem, izplačane iz proračuna ali ustanove, ustanovljene z namenom štipendiranja;
- preživnine, razen preživnine in nadomestila preživnine, prejete za preživljanje druge osebe, in nagrade ter povračila stroškov, razen nagrad in povračil stroškov skrbniku;
- prejemki za občasno delo invalidov, za nego in pomoč invalidom; prejemki za delo med prestajanjem pripora, zapora ali prevzgoje; prejemki rejnikov, denarne nagrade za nekatere medalje, razen sredstev za materialne stroške rejenca oziroma oskrbovanca;
- pokojninske rente in odkupne vrednosti po zakonu o prvem pokojninskem skladu RS in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb;
- jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, enkratne solidarnostne pomoči, plačila za obvezno praktično delo, odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi po zakonu o delovnih razmerjih;
- nekateri dohodki iz življenjskega zavarovanja, 50 odstotkov zneska obresti na obveznice SOS2E;

- kadrovske in druge štipendije - za študij v Sloveniji do višine minimalne plače in za študij v tujini do 160 odstotkov te plače;
- družinske invalidnine in družinski dodatki po zakonu o vojnih invalidih, ki jih prejmejo družinski člani osebe, ki je padla, umrla ali je bila pogrešana pri opravljanju vojaških ali drugih dolžnosti.

Poleg navedenih dohodkov se za lastne dohodke za preživljanje štejejo tudi dohodki prejeti po ZIUZEOP, ki so izplačani v obliki izredne pomoči in so oproščeni plačila dohodnine, primeroma:

- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci pokojnin
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za prejemnike nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so brezposelne osebe in imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za uživalce poklicnih pokojnin, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za prejemnike nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki delajo krajši delovni čas in so na začasnem čakanju na delo oziroma odsotni z dela zaradi višje sile ter imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka prejemnikom denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso upravičene do enkratnega solidarnostnega dodatka za upokojujence iz 57. člena ZIUZEOP in katerih lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka po posebnem zakonu, če so dopolnile 65 let starosti in so člani kmetije, skladno z zakonom, ki ureja kmetijstvo;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za študente s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki se v študijskem letu 2019/2020 izobražujejo po javnoveljavnih študijskih programih v Republiki Sloveniji in na dan 13. marca 2020 niso bili vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi 14., 15., 16., 17. in 25. člena ZPIZ-2;
- izplačila enkratnega solidarnostnega dodatka za druge ranljive skupine oseb, in sicer družinske pomočnike po zakonu, ki ureja socialno varstvo, upravičence do starševskega dodatka po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do dodatka za nego otroka po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do materinskega oziroma starševskega nadomestila po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do delnega plačila za izgubljeni dohodek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, upravičence do nadomestila po 5. in 8. členu Zakona o socialnem vključevanju invalidov, upravičence po zakonu, ki ureja vojne veterane, ki prejemajo veteranski dodatek kot edini prejemek in upravičence po zakonu, ki ureja vojne invalide, ki prejemajo družinski dodatek kot edini prejemek;

Kdo je vzdrževani otrok

- Vsak otrok do dopolnjenega 18. leta starosti (sorodstveno razmerje A1).
- Otrok od 18 do 26. leta starosti (sorodstveno razmerje A2), če:
 - neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji,
 - ni zaposlen,
 - ne opravlja dejavnosti, in
 - nima lastnih sredstev za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana (2.436,92 EUR za leto 2020). Za lastne dohodke se štejejo vsi dohodki, razen družinske pokojnine, štipendije, dohodka prek študentskega servisa (s študentsko napotnico) in dohodka, oproščenega plačila dohodnine po 22. in 29. členu Zakona o dohodnini ter šestem odstavku 58. člena ZIUZEOP
- Otrok nad 26. letom starosti (sorodstveno razmerje A3), če:

- neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in to največ za šest let od dneva vpisa na dodiplomski študij in največ za štiri leta od dneva vpisa na podiplomski študij;
- ni zaposlen,
- ne opravlja dejavnosti, in
- nima lastnih sredstev za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana (2.436,92, EUR za leto 2020). Za lastne dohodke se štejejo vsi dohodki, tudi dohodek iz kapitala (obresti, dividende in dobiček iz kapitala) razen družinske pokojnine, štipendije, dohodka prek študentskega servisa (s študentsko napotnico) in dohodka, oproščenega plačila dohodnine po 22. in 29. členu Zakona o dohodnini ter šestem odstavku 58. člena ZIUZEOP.
- Otrok ne glede na starost (sorodstveno razmerje A4), če se ne izobražuje in je za delo sposoben, če je prijavljen pri službi za zaposlovanje in ima po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot starši oziroma posvojitelji ter nima lastnih sredstev za preživljanje oz. so ta manjša od višine posebne olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana (2.436,92 EUR za leto 2020).
- Otrok, ki potrebuje posebno nego in varstvo (A5, B1, B2), če
 - ima pravico do dodatka za nego v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
 - ima pravico do dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (sorodstveno razmerje A5),
 - ima status invalida:
 - skladno s predpisi o socialnem vključevanju invalidov in nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, ne glede na starost (sorodstveno razmerje B1),
 - skladno s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in se ne šola ter nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, ne glede na starost (sorodstveno razmerje B2), Za lastne dohodke se štejejo vsi dohodki po ZDoh-2, razen dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih, zakonu o socialnem vključevanju invalidov ter zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Dokazilo za priznavanje olajšave (sorodstveno razmerje A5) je:

- odločba centra za socialno delo o priznanju dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke,
- odločba Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje o priznanju dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Dokazilo za priznavanje olajšave (sorodstveno razmerje B1 in B2) je:

- odločba centra za socialno delo o pridobitvi statusa invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov oz. zakonom o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

Za prvega otroka se šteje otrok, ki je prvi rojen, in ne tisti, ki ga davčni zavezanec vpiše kot prvega v napoved za odmero dohodnine.

Višina posebne olajšave

- Posebna olajšava za prvega vzdrževanega otroka znaša 2.436,92 EUR.
- Posebna olajšava za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, znaša 8.830,00 EUR.
- Posebna olajšava za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana znaša 2.436,92 EUR.

- Posebna olajšava za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se določi tako, da se olajšava za prvega vzdrževanega otroka oz. olajšava za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, poveča:
 - za drugega vzdrževanega otroka za 212,32 EUR,
 - za tretjega vzdrževanega otroka za 1.981,62 EUR,
 - za četrtega vzdrževanega otroka za 3.750,93 EUR,
 - za petega vzdrževanega otroka za 5.520,22 EUR,
 - za šestega in vse nadaljnje vzdrževane otroke za 1.769,30 EUR glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

Primer, kako se posebna olajšava povečuje s številom otrok:

- prvi otrok (oznaka A1) – olajšava na letnem nivoju: 2.436,92 EUR
- drugi otrok (oznaka A2) – olajšava na letnem nivoju: 2.436,92 EUR + 212,32 EUR = 2.649,24 EUR
- tretji otrok (oznaka B1) – olajšava na letnem nivoju: 8.830,00 EUR + 1.981,62 EUR = 10.811,62 EUR

Način priznavanja posebne olajšave za istega vzdrževanega družinskega člana

- Posebna olajšava se za istega vzdrževanega družinskega člana prizna samo enemu davčnemu zavezancu, drugemu pa le morebitna razlika do celotne višine olajšave, če zavezanec, ki uveljavlja olajšavo za istega vzdrževanega družinskega člana, te olajšave zaradi prenizke osnove za dohodnino ne more izkoristiti v celoti.
- Če se davčni zavezanci ne morejo sporazumeti, kdo bo uveljavljal olajšavo za istega vzdrževanega družinskega člana, se prizna vsakemu davčnemu zavezancu sorazmerni del olajšave (npr. vsakemu polovica).
- Za otroka, za katerega davčni zavezanec na podlagi sodne odločbe, sporazuma ali dogovora o preživljanju, sklenjenega po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, prispeva za njegovo preživljanje, lahko davčni zavezanec uveljavlja posebno olajšavo. Če je prispevek davčnega zavezanca manjši od njemu pripadajočega dela posebne olajšave ali če davčni zavezanec ne prispeva za preživljanje otroka, se razlika do njemu pripadajočega dela ali celotni del njemu pripadajoče posebne olajšave prizna staršu, kateremu je zaupan otrok.

Kdaj se davčnemu zavezancu posebna olajšava ne prizna

- Olajšava za vzdrževanega otroka se ne prizna davčnemu zavezancu, katerega otrok je v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za njega. Olajšava se prizna za dobo, za katero center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do otroškega dodatka.
- Olajšava za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo ali ima status invalida, se ne prizna davčnemu zavezancu, katerega otrok je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu, razen če dokaže, da v tem času materialno skrbi za otroka. Če ima davčni zavezanec pravico do dodatka za nego otroka, se olajšava prizna za dobo, za katero mu center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do dodatka za nego otroka.

8.5 Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje

Davčnemu zavezancu pripada olajšava za plačane premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ), če jih je plačal zavezanec sam. Priznajo se v letu plačane premije, ne glede na katero obdobje se nanašajo, vendar največ do zneska, ki je enak 24 odstotkom obveznih prispevkov za PIZ (delodajalčev in delavčev del) oziroma 5,844 odstotka plače ali pokojnine in ne več kot 2.819,09 EUR (za leto 2020). V primeru, da premijo plačujeta oba (delodajalec in delavec) in premija znaša več kot 2.819,09 EUR, se najprej odšteje olajšava za tisti del premije, ki jo plača delodajalec, preostanek do polne olajšave pa se prizna kot znižanje letne davčne osnove delojemalcu (davčnemu zavezancu za dohodnino).

Javni uslužbenci, katerim delodajalec plačuje premije za PDPZ po zakonu o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, lahko uveljavljajo celotni znesek premije (do zakonsko določenih limitov), ki jo plačajo sami, saj se šteje, kot da delodajalec ni

vplačal ničesar. Seveda pa lahko olajšavo uveljavljajo le za znesek premij, ki so jih plačali sami, ne pa tudi za znesek, ki ga je za njih delno ali v celoti plačal delodajalec.

Davčnemu zavezancu, ki uveljavlja vplačane premije izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v drugi državi članici EU, se olajšava prizna pod pogojem, da gre za pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu z določbami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - [ZPIZ-2](#), torej v Sloveniji.

8.6 Olajšave za rezidente držav članic EU oziroma EGP

Fizična oseba, ki ni rezident Slovenije, pač pa države članice EU oziroma EGP, in v Sloveniji dosega dohodke iz zaposlitve, dohodke iz dejavnosti, razen dohodkov iz dejavnosti, če se davčna osnova od teh dohodkov ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter druge dohodke, ki so obdavčeni v Sloveniji, lahko uveljavlja splošno olajšavo (111. člen), osebne olajšave (112. člen), posebne osebne olajšave (113. člen), posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane (114. člen) in olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (117. člen), če z dokazili dokaže, da znašajo prej navedeni dohodki, doseženi v Sloveniji, najmanj 90 odstotkov njegovega celotnega obdavčljivega dohodka v davčnem letu in če dokaže, da so v državi njenega rezidentstva dohodki, doseženi v Sloveniji, izvzeti iz obdavčitve ali so neobdavčeni.

9.0 NAMENITEV DELA DOHODNINE

Davčni zavezanec rezident lahko [zahteva](#), da se do 1% dohodnine, odmerjene po [Zakonu o dohodnini - ZDoh-2](#) od dohodkov, ki se všteto v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno-koristnih namenov in za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov.

Davčni zavezanec lahko posameznemu upravičencu nameni 0,1%, 0,2%, 0,3%, 0,4%, 0,5%, 0,6%,...1% dohodnine, seštevek vseh pa ne more presegati 1% dohodnine.

V skladu s 128. členom ZIUPOPĐVE, se odstotki namenitve dela dohodnine upravičencem do donacij, ki so jih predložili davčni zavezanci v svojih zahtevah, ki so veljavne na dan uveljavitve tega zakona, to je na dan 31. 12. 2020, podvojijo.

Davčni zavezanec lahko da zahtevo za namenitev kadar koli prek sistema [eDavki](#), pisno ali ustno na zapisnik pri davčnem organu. Zaradi zamika rokov za določitev upravičencev do donacij, ki jih določa 60.člen ZIUPOPĐVE, je za odmerno leto 2020 z novelo [Uredbe o namenitvi dela dohodnine za donacije](#) določeno, da FURS pri izplačilu donacij upravičencem do donacij iz namenitve dela dohodnine, upošteva veljavne zahteve davčnih zavezancev, s katerimi razpolaga na dan 31. maja 2021. Zaradi navedenega zamika roka v informativni izračun dohodnine za leto 2020 niso vključeni podatki o namenitvi dela dohodnine za donacije.